

deret den hele Sag. Jeg antager igrunden, at Cirkulæret af 14de November 1865 ingen væsentlig Betydning har havt, fordi det egentlig var selvmodsigende og slet ikke passende til Tiden. Tilsynet med Almueskolerne er nemlig meget forffjelligt, og man har paa mange Steder en saa forffjellig Opfattelse af Rettskrivningsspørgsmaalet, at det i det Hele taget ikke er tænkeligt, at et saadant Cirkulære skulde komme til at faae nogen Indflydelse. Den faktiske Tilstand har derfor i Virkeligheden ogsaa været den, at man ikke er gaaet videre, end den ærede Forespørger nu har gjort, og, saavidt mig bekjendt, er der ingen Indvending gjort derimod i Almueskolerne, ja, saavidt jeg har erfaret, har ikke engang Examenskommissionen givet daarligere Karakter for en Stil, der var skreven efter den gamle Rettskrivningsmaade, end for en Stil, der var skreven efter den Rettskrivningsmaade, som Ministeriet omtaler i Cirkulæret af 1871. Jeg tror altsaa, at det faktisk ikke har nogen væsentlig Indflydelse, og jeg kan selvfølgelig kun være tilfreds med den høitærede Ministers Svar, idet jeg haaber, at det maa blive tydeliggjort i Cirkulæret, at der ikke er Noget iveien for, at Folk, som ville det, kunne blive ved den gamle Rettskrivning, men jeg kan ikke være tilfreds med, at man nu gaar saa vidt, som man undertiden gjør, ved at indføre den saakaldte nye Rettskrivning. De fleste Steder, hvor Læreren staar sig nogenlunde godt med Befolkningen, lader man det gaa, om end ikke uden Misfornoieelse. Jeg veed vel, at Nogle ville have indført den Rast-Petersenske Skrivemaade, som jeg forøvrigt ikke har Noget imod, men at det har fundet Modstandere, ligesom det vel ogsaa vilde være at gaa noget for vidt, at Børnene skulde have Et gennem Dret og et Andet gennem Diet, og naar vi saaledes skulde have to Rettskrivningsmaader, vil ogsaa den stadige Flytning fra en Skole til en anden være skadelig, men en saa stor Frihed som den, den ærede Forespørger vil have, tror jeg, at vi allerede

faktisk have, og jeg kan derfor kun glæde mig over, at Bogstaven kommer i Overensstemmelse med de faktiske Forhold.

C. B. Nimestad: Jeg skal i Anledning af denne Forespørgsel tillade mig at forudsikke et Par Bemærkninger, som vedrøre min tidligere Stilling til denne Sag. Da i 1865 det forbausende Reskript udkom, skrev jeg offentlig derom og søgte at paavise, hvor utilbørligt det var. Jeg havde ventet, at man havde villet tage Reskriptet tilbage, og at Sagen dermed vilde være afgjort, men da der atter iaar udkom et Reskript fra Ministeriet, hvori man tilraadede — og man veed jo nok, hvad Raad vil sige i denne Retning, det kan man sige sig selv — de lærde Skoler at følge en vis Skrivebrug, som nogle Mænd af større og mindre Betydning i den lærde Verden ved at give Lidt efter paa den ene Side og Lidt paa den anden vare blevne enige om at raade til at bruge i Skoler og andesteds, saa tillod jeg mig at skrive en offentlig Misbilligelse af dette Skridt af den høitærede Minister og at raade Rektorerne ved de lærde Skoler til endelig ikke at gaa ind paa Ministeriets Raad. Det Væsentlige af det, der blev udtalt af den ærede Forespørger, var, at han fortalte os, hvad vi havde læst 30—40 Gange, og som vi ikke havde kunnet undgaa at læse meget bedre, fuldstændigere og mere begrundet fremsat af Andre, hvilket naturligtvis er en Følge af Stedet, hvor han har fremsat det. Blandt alt dette er der jo Meget, som vi alle ere enige om — og hvorledes. skulde det vel være anderledes — men det blev fremsat af ham, som om han stod her som Martyr paa sin ensomme Sti; og saa kæmper han her for Ting, som vi Alle ere enige om! Jeg tror saaledes, at vi Alle, idetmindste de Fleste af os, ere enige om, at Bogstavet q, der dog ikke er noget romerff Bogstav fra Begyndelsen af, men et semitiff Bogstav, er forpundet for længe siden. Det er forbausende at se, hvorledes den ærede Rigsdagsmand gik i en Cirkel i sit Foredrag,